Nr 178 NALEŻYTOŚĆ POCZTOWA OPŁACONA RYCZAŁTEM | Kraków, Piątek 6 Sierpnia 1926. | Rok XLV.

Prenumerata miesięczna:
Bez odnoszenia . . . 4·— zł
Z odnoszeniem . . . 4·50 „
Z przesyłką pocztową 4·50 „
Za granicą . . . . 8·— „
Cena numeru 20 groszy
Adres Redakcji:
ul. Jagiellońska L. 10.
Telefon 41. Międzymiast. 1572.
Adres Administracji:
ulica Jagiellońska L. 10.
Telefon 241.
Nr czeku P. K. O. 400.402.

NOWA REFORMA

wychodzi codziennie o godzinie 3 po południu

Szlakiem kadrówki

Kraków, 5 sierpnia.

Jutro o wczesnym świcie na Błoniach krakowskich w ordynku wojskowym staną oddziały strzeleckie, przybyłe ze wszystkich stron Rzeczypospolitej polskiej. Wszystkie ośrodki młodego naszego państwa mieć będą swe przedstawicielskie drużyny. Będą tam strzelcy z najdalszych kresów wschodnich, strzelcy Lwowa, stołecznej Warszawy, strzelcy z kresów wschodnich, z Górnego Śląska, będzie tam całe przedstawicielstwo młodej siły strzeleckiej.

Staną w ordynku wojskowym, by o wczesnej, rannej godzinie wyruszyć w swój marsz współzawodniczy, by pójść tym samym szlakiem marszowym, którym przed laty dwunastu poszła pierwsza kadrowa kompanja Strzelców Józefa Piłsudskiego, dając początek czynowi Legjonów, czynowi nowego żołnierstwa polskiego.

To nie tylko pokłon Życia w stronę Historji, to nie tylko hołd dnia dzisiejszego dla rycerskiego wczoraj.

Więcej! To manifestacja wiecznie żywej, wiecznie twórczej młodości, to junackie składanie świadectwa, że szlak 6 sierpnia, szlak pierwszej kadrowej kompanji, nieskończony, że nie tylko pamięć o nim, lecz również jego motoryczna, realna siła w życiu trwa nieustannie i nowe sposobi zastępy.

Pójdą one tym samym szlakiem. Nie zatrzysłowa zawistne pomniejszycieli wielkości w narodzie. Po trupach zagasłych, dawno umarłych dusz przejdą młode zastępy, pełne wiary w czyn swoich poprzedników, pełne miłości dla Wodza i Twórcy historycznego i wciąż ciągnącego się dalej szlaku, pełne głębokiego przekonania, że właśnie ta przedewszystkiem droga prowadzi do utrwalenia odzyskanej niepodległości, do spotęgowania siły państwowej.

Bo czemże jest szlak kadrówki, szlak 6-go sierpnia?

Czyż nie jest on realizacją tych wszystkich wartości w duszy zbiorowej, bez których u-działu niema życia w narodzie, niema pracy twórczej ni światła, bez których przodującej energji nic się wielkiego nie dokona.

Czyż nie jest on czynem »czołowej kolumny«, najbardziej żywych i twórczych sił w narodzie, które, stale idąc na przedzie, pierwsze łamią zapory, pierwsze nowe drogi torują i pierwsze dla nowego życia rzucają nowe podwaliny?

Pracują zaś w życiu zbiorowem te przodownicze siły nieustannie. Może mniej wydatnie widzi się je w pokojowej pracy codziennej. — Lecz gdy przychodzą przesilne godziny, gdy nastają chwile historyczne, gdy zrywają się burze potężnych zmagań i dziejowa bije godzina, wtedy to »pierwszy głos i rola« czołowej kolumny, wtedy to ona przez siły młode stwarza fakty dokonane, porusza za sobą zbyt leniwo idące szeregi, zmusza je do wejścia na tę samą drogę, do takiej samej obrony nieznisz-czalnych życia wartości.

Ci najtępsi z tępych, a może najgorsi z pośród złych i zawistnych, o duszach przeżartych jadem partyjnego zacietrzewienia, którzy w swej ciasnocie głoszą, że dzień 6 sierpnia nic ich nie obchodzi, że jest to tylko święto Piłsudczyków, zaprzeczają najkardynalniejszym prawom życia, w którem nic się nie dzieje bez takich czy innych przodujących szermierzy sprawy. Nie idzie tu ani o nazwę ani o ambicję jednostki, czy takiej lub innej grupy. Tu idzie o zwycięstwo sprawy, o zwycięstwo tych sił moralnych, których ofiarność, których bezinteresowność oraz śmiałość i ciągła aktywność bierze górę nad marazmem i ducha bezwładem, nad wstecznictwem myśli i życia niskim egoizmem.

Mogli kiedyś ci przodujący szermierze sprawy być żołnierzami Żółkiewskiego, mogli się zwać Czarnieckczykami, mogli być kosynierami Kościuszki, legjonistami Dąbrowskiego, Belwederczykami z nocy listopadowej czy powstańcami z walki styczniowej. Mogli być i walczyć, zwyciężać czy padać na polu bitwy, a zawsze zwyciężać w duszy pokoleń i wśród mroków niewoli nowe światła zapalać, choć za ich życia i nad nimi krakały także kruki i gawrony. Mogą zatem i dzisiaj być i walczyć żołnierze Piłsudskiego, którego umysł dalekowidzący i duch nieugięty a ofiarny raz po raz przez oddane Ojczyźnie zastępy stwarza fakty dokonane, wyrębuje drogi nowe i śmiałością swej mężnej inicjatywy wprowadza na nie naród cały, a w każdym razie jego olbrzymią większość rzetelną i pracującą.

To też jak czyn Piłsudskiego z dnia 6 sierpnia jest czynem narodu, jego najlepszych i najbardziej twórczych pierwiastków, dwukrotnie jeszcze przez niego samego w swej duchowej sile wznowiony i na szalę życia rzucony, raz w czasie pamiętnej bitwy pod Warszawą w r. 1920, a po raz wtóry teraz niedawno, w dniach śmiałych decyzyj majowych, tak szlak kadrówki jest nigdy niezatartym szlakiem młodej duszy narodu, jego twórczej energji, jego lotu śmiałego i bojowej sprawności, w każdej chwili zdolnej do walki w obronie Ojczyzny, jej niepodległości, jej honoru i moralnych świętości.

Jutro, jak przed laty dwunastu, dla pokazu ćwiczebnej sprawności, wyruszy tradycyjnym szlakiem »czołowa kolumna« naszej młodej siły bojowej.

Czyje serce zamarło nie umie już dzisiaj kochać ani wierzyć, niechaj jutro pójdzie w ten czas przedświtowy na błonia, niechaj choć raz jasnym, niezaćmionym wzrokiem spojrzy na spłomienione zapałem twarze współzawodników strzeleckich, na ich oczy jaśniejące niech wsłucha się w dźwięki pieśni żołnierskich, w rytm marszu szlakiem pierwszej kompanji kadrowej, a może i w sobie — choć na jeden moment — ten sam rytm serca usłyszy, może choć raz przez mgnienie oka pojmie, jaką siłą twórczą jest hufiec młodzi strzeleckiej, jaką potęgą jest jego szlachetna wiara w niezłomność, czystość i wielkość idei, wypisanej na rycerskiej tarczy Józefa Piłsudskiego. **(p).**

Pierwszy rozkaz Piłsudskiego

W pamiętny ranek dnia 6 sierpnia r. 1914 do ustawionej w ordynku bojowym pierwszej kadrowej kompanji strzeleckiej, tuż przed jej wymarszem na pole walki, w te słowa przemówił Józef Piłsudski:

„Żołnierze!... Spotkał was ten zaszczyt niezmierny, że pierwsi pójdziecie do Królestwa i przestąpicie granicę rosyjskiego zaboru, jako czołowa kolumna wojska polskiego, idącego walczyć za oswobodzenie Ojczyzny. Wszyscy jesteście równi wobec ofiar, jakie ponieść macie. Wszyscy jesteście żołnierzami. Nie zaznaczam szarż, każę tylko doświadczeńszym wśród was pełnić funkcje dowódców. Szarże uzyskacie w bitwach. Każdy z was może zostać oficerem, jak również każdy oficer może znów zejść do szeregów, czego, oby nie było... Patrzę na was, jako na kadry, z których rozwinąć się ma przyszła armja polska i pozdrawiam was jako pierwszą kadrową kompanję!“

Z poezji legjonowej

EDWARD SŁOŃSKI

6 sierpnia

Nie uczono was sztuki wojennej
w petersburskich korpusach kadetów,
lecz, uciekłszy z za kraty więziennej,
wyście poszli na ostrza bagnetów,
bez nakazów z Berlina, czy Wiednia,
wy — miljonów walczących straż przednia!
Szliśmy naprzód bez broni i zbroi,
wróg przed wami stał, wróg szedł za wami
i, jak wrogów, witali was swoi,
**zamkniętemi na sto rygl

ów, drzwiami**
nasłuchując uważnie dokoła,
czy ich czasem sam car nie zawoła.
Ale z wami szła Polska, szła z wami
Ta prawdziwa, Ta, która nie zginie,
kwitnącemi szumiąca lipami,
śpiewająca pieśń o Rozmarynie,
Polska, która kubańskich kozaków
nie zdobiła barwami swych znaków.
Ona z wami szła i była z wami,
gdyście w Kielcach składali przysięgę
i płakała, gdy poszliście sami
na żołnierską po świecie włóczęgę,
i Jej, czyn swój spełniwszy nadludzki,
zdawał raport Brygadjer Piłsudski.

. . . .

Cześć i chwała wam zdziesiątkowanym
w ciężkich bojach i w pruskich więzieniach,
wam przez braci własnych nieuznanym,
...„całą Polskę niosącym w sumieniach
z pod kul pruskich na moskiewskie działa —
cześć i chwała Wam — na wieki chwała!
JÓZEFOWI PIŁSUDSKIEMU — CHWAŁA!

Odezwa Związku legjonistów

Obywatele! W dniu 6-go sierpnia b. r. odbędzie się tradycyjny obchód „Marszu kadrówki“. Drużyny strzeleckie wyruszą od Krakowa do Kielc, szlakiem pierwszej kompanji „Strzelców“, którzy w roku 1914 na rozkaz Józefa Piłsudskiego przekroczyli kordony zaborcze i rzucili w martwe społeczeństwo hasło walki o Polskę. Z pierwszej kompanji kadrowej wyrosły Legjony Polskie, jako zrąb armji Niepodległej Polski.

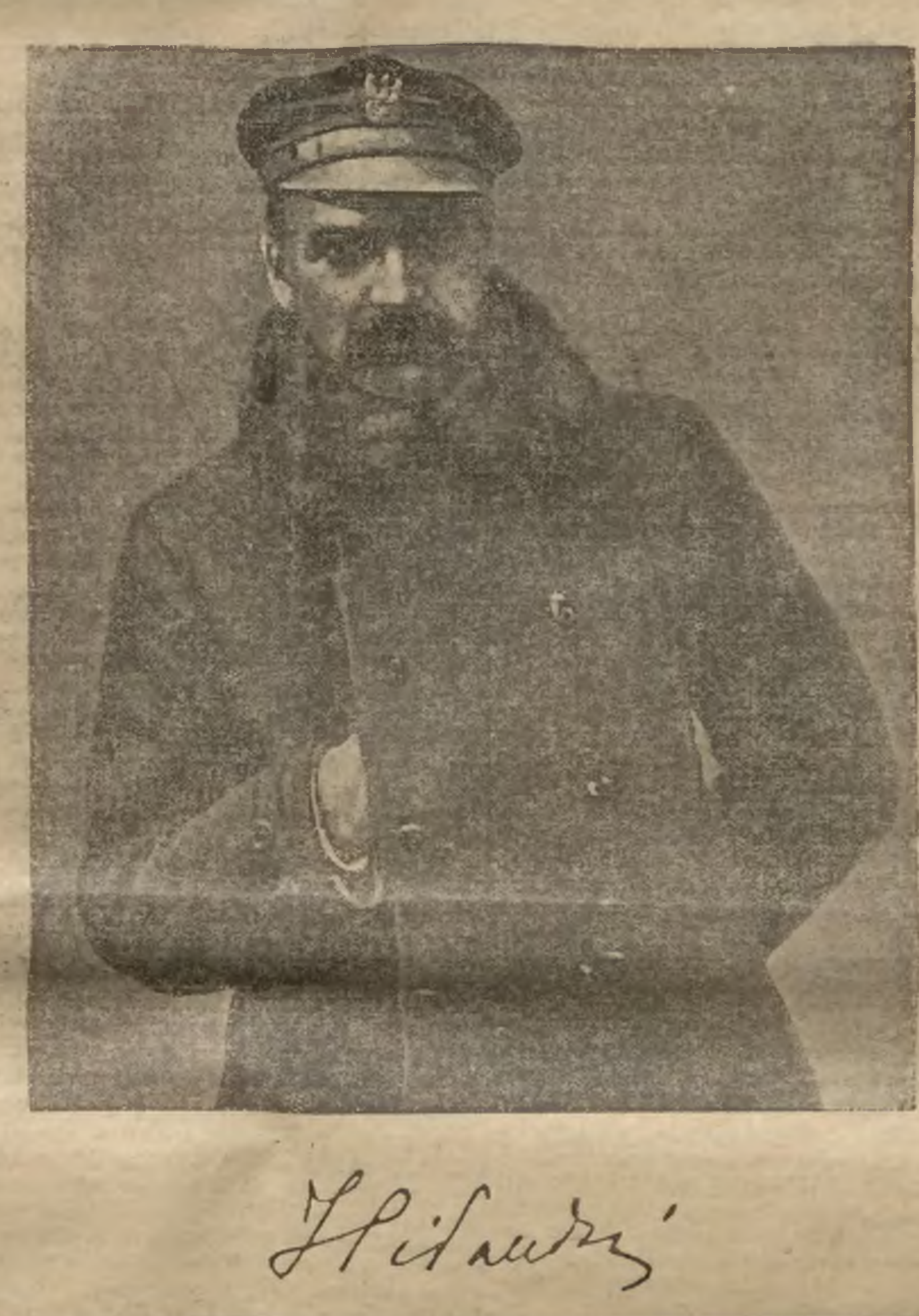
W szeregach kompanji kadrowej w dniu 6-go sierpnia 1914 r. maszerowali o chłodzie i głodzie skromni wówczas żołnierze a dzisiaj wodzowie i współtwórcy potężnej armji Niepodległej Rzeczypospolitej. Zbrojny czyn Komendanta Piłsudskiego obudził śpiących, dał siłę żywym, przeraził wrogów! Strzelcy i Legjoniści rozniecili w społeczeństwie wiarę w Polskę i zapał do walki o zdobycie Niepodległego Państwa. Czyn Piłsudskiego z roku 1914 uwieńczony został wspaniałem zwycięstwem: „Tej, co nie zginęła i zginąć nie może“.

Obywatele! W dniu 6-go sierpnia zamanifestujmy swoje uczucia dla Wodza Narodu i Pierwszego Obywatela Polski.

Skupieni karnie około Jego Osoby, działajmy zgodnie w myśl Jego wskazań, łączmy się w usilnej pracy dla wewnętrznego, moralnego wzmocnienia państwa, oraz rozwoju siły i powagi Rzeczypospolitej.

Niech żyje Wódz Narodu
Pierwszy Marszałek Polski Józef Piłsudski!

Okręgowy Zarząd Związku Legjonistów w Krakowie.

Ustawa o zmianie konstytucji ogłoszona

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 5 sierpnia. W dniu wczorajszym **Prezydent Rzeczypospolitej podpisał ustawę o zmianie konstytucji i o pełnomocnictwach dla rządu.**

Podpisanie ustaw nastąpiło po konferencji Prezydenta Rzeczypospolitej z premjerem Bartlem.

O godz. 7 wieczór ukazał się »Dziennik Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej« nr. 78 z dnia 4 sierpnia, w którym pod pozycją 442 ogłoszo**na jest ustawa z dnia 2 sierpnia, zmieniająca i uzupełniająca konstytucję Rzeczypospolitej z dnia 7 marca 1926 roku,** a pod pozycją 443 **ogłoszona jest ustawa z dnia 2 sierpnia 1926 roku.**

Pod ogłoszonemi ustawami są podpisy Prezydenta Rzeczypospolitej oraz wszystkich ministrów.

Rezolucja senatu o zatargu konstytucyjnym

Warszawa, 5 sierpnia (AW). Na dziś o godz. 11 rano zwołano posiedzenie komisji konstytucyjnej Senatu, na której przygotowaną została **rezolucja w związku z ostatnim zatargiem konstytucyjnym** pomiędzy marszałkami Sejmu i Senatu. Plenarne zebranie Senatu odbędzie się dziś popołudniu.

Ostra nota Jugosławji do Bułgarji

(Telegram iskrowy „Nowej Reformy“).

Belgrad, 5 sierpnia. Dzisiaj powrócił tu Ninčicz i wysłał **do Sofji ostrą notę** z protestem przeciwko ostatniemu napadowi komitadżich na terytorjum Jugosławji. Jak donosi »Vreme«, nota jugosłowiańska w sposób energiczny **grozi Bułgarji nadzwyczajnemi środkami represyjnemi. Z tego powodu panuje w Bułgarji ogromne wzburzenie.**

Demarche w Bułgarji

Belgrad, 5 sierpnia (PAT). Z Sofji donoszą: Rząd jugosłowiański i rumuński poczyniły wspólny krok u rządów mocarstw co do działalności komitetu macedońskiego w Bułgarji, jakoteż co do stałych napadów band bułgarskich. Obydwa rządy zaznaczyły, że taki stan nie może trwać długo i że rządy zagrożonych państw **będą musiały użyć skuteczniejszych środków.**

Rządy mocarstw postanowiły wobec tego **interwencjować w Sofji.** Krok ten faktycznie już nastąpił. **Przedstawiciele Anglji, Francji i Włoch** odwiedzili wczoraj bułgarskiego ministra spraw zagranicznych i udzielili mu imieniem swoich rządów rady, aby Bułgarja poczyniła wszystkie zarządzenia, celem **przeszkodzenia napadom band na terytorjum Jugosławji.**

Bułgarski minister odpowiedział, że rząd bułgarski uczynił wszystko, co było w jego mocy i będzie także na przyszłość starał się o utrzymanie pokoju na Bałkanie.

Meksyk pod interdyktem

Telegram z Rzymu donosi:

We wtorek udzielono z kół Watykanu informacyj, że od niedzieli republika meksykańska **znajduje się pod interdyktem papieskim.** W kościołach **ustało odprawianie nabożeństw** a wiernym nie udziela się żadnych sakramentów, z wyjątkiem sakramentu ostatniego namaszczenia.

Od roku 1606, w którym za pontyfikatu papieża Pawła V. obłożono interdyktem republikę Wenecką, papieże nie czynili użytku z tej kary kościelnej w stosunku do żadnego państwa katolickiego, a zastosowanie dziś interdyktu do Meksyku, państwa z tak liczną ludnością katolicką, i to w rozmiarach „interdictum generale“ — na cały kraj wydarza się po raz pierwszy od przeszło 300 lat.

Według dalszych doniesień z Watykanu, panuje tam pogląd, że powodem zatargu między Kościołem a państwem w Meksyku jest zaborczość prezydenta Meksyku Callesa, który na rzecz państwa chciał zdobyć drogą konfiskaty wielkie majątki kościelne. Jednakże w Watykanie nie tracą nadziei, że uda się znaleźć jeszcze drogę do porozumienia między rządem a władzami kościelnemi. Mimo to w kołach Watykanu panuje wielka depresja z powodu rozwoju wypadków meksykańskich, zwłaszcza papież jest głęboko poruszony zajściami w Meksyku, spędza dni a nawet noce na modlitwie i szczególnie ubolewa z tego powodu, że właśnie w okresie obchodów ku czci św. Franciszka z Assyżu, ludność katolicka Meksyku nie może brać udziału w tych obchodach.

Wydalony z Meksyku legat papieski, Crespi, udał się do San Antonio w Teksas. Wyraził on nadzieję, że zatarg w Meksyku będzie można zakończyć w drodze kompromisu między duchowieństwem a rządem. W tym kierunku też zmierzała propozycja biskupów katolickich, aby sprawę statutu kościelnego w Meksyku przedłożyć do rozstrzygnięcia w drodze plebiscytu. Propozycję tę jednak, jak donosi telegram z Meksyku, prezydent Calles **odrzucił.** Odpadła więc, przynajmniej teraz, możliwość czasowego zawieszenia broni w starciach między katolikami a rządem.

W samym konflikcie więc, jak dotąd, nie nastąpiła żadna zmiana pod względem istotnym, zewnętrzne jednak przejawy zatargu osłabły, jak się zdaje, w ostatnich dniach bowiem niema wiadomości o jakichś ostrzejszych starciach lub zamieszkach. Świadczyłoby to, że rząd szybko opanował położenie, w czem niewątpliwie z pomocą przyszły mu były Związki zawodowe, które silnie stanęło po stronie rządu i rozwinęły wielką propagandę.

Ostatnie depesze z Meksyku stwierdzają, że prezydent Calles jest w zupełności panem sytuacji.

Meksyk, 5 sierpnia. (PAT). Grupa wpływowych finansistów zaofiarowała rządowi pośrednictwo w sporze i zaznaczyła **konieczność rychłego załatwienia konfliktu ze względów gospodarczych,** ponieważ dotychczas już wybranych zostało z banków 17 mil. pezos, t. j. **przeszło 8 mil. dolarów.** Dalsze wycofywanie wkładów w tych rozmiarach mogłoby **wywołać przesilenie gospodarcze.**

Tysiąc oficerów, pomiędzy nimi 3 pułkowników i 28 podpułkowników, **zostało zasuspendowanych** z powodu przekroczenia urlopu.

Nogale, 5 sierpnia. (PAT.) Według wiadomości z Meksyku, znaleziono **w więzieniu nieżywego biskupa Hueiutla.** Bliższych szczegółów co do tego zagadkowego zgonu brak.

Gen. Gomez, który jest uważany na kandydata przy przyszłych wyborach na prezydenta, oświadczył się za popieraniem polityki prezydenta Callesa.

Meksyk, 5 sierpnia (PAT). W sytuacji nie zaszła żadna zmiana. Rząd nadal zwalcza bierny opór księży katolickich i zwolenników kościoła. Związek izb handlowych przyjął rezolucję w sprawie zwalczania bojkotu.

Nowy Jork, 5 sierpnia (PAT). »Associated Press« donosi z Meksyku, że **zabito tam sędziego pokoju Deloyo, ponieważ strzelał z rewolweru do tłumu katolików, którzy nie chcieli wydać urzędnikowi rządowemu kluczy od kościoła w Chilappa.** Gdy sędzia dobył rewolweru rozpoczął strzelać, **tłum wzburzony zachowaniem się sędziego, rzucił się na niego i pozbawił go życia.**

Rozpoczęcie towarowego ruchu kolejowego między Polską a Rosją

(Telegram własny „Nowej Reformy“).

Wilno, 5 sierpnia. Przez stację graniczną Zahacie dnia 3 bm. przeszedł **pierwszy pociąg towarowy do Mińska, naładowany węglem polskim.** Tego dnia wieczorem przybył na tę stację pierwszy pociąg sowiecki, **naładowany rudą.**

Uroczystości legjonowe w Krakowie

UROCZYSTE NABOŻEŃSTWO W KOŚCIELE ŚW. PIOTRA I PAWŁA.

O godzinie 9-tej rano odbyło się w kościele św. Piotra i Pawła uroczyste nabożeństwo, odprawione przez ks. generała Niezgodę w asystencji ks. kapelana Mac-Marskiego.

W presbiterjum ustawiła się kompanja honorowa „Strzelca“ ze sztandarem. W stalach zasiedli członkowie delegacji państw bałtyckich oraz cywilnych i wojskowych z wojewodą Darowskim, prezydentem miasta Rallem i jeneralem Tinzem na czele. Nawy świątyni wypełniła po brzegi publiczność.

DEFILADA.

Po nabożeństwie kompanja honorowa „Strzelca“, poprzedzona orkiestrą 5 p. saperów, przeszła w defiladzie przed gośćmi bałtyckimi i reprezentantami władz, zgromadzonymi u stóp kościoła. Defilada wypadła bardzo dobrze i została sfilmowaną. Na film uchwycone będą wszystkie ważniejsze momenta uroczystości. Filmowanie to przedsięwzięte jest w zakresie własnym Związku Strzeleckiego.

Następnie goście bałtyccy zwiedzali zabytki miasta, poczem o godzinie 1-szej po południu podejmowani byli w wielkiej sali kasyna oficerskiego przy ulicy Zyblikiewicza objadem, wydanym na ich cześć przez dowództwo okręgu korpusu krakowskiego.

W objedzie wzięli też udział przedstawiciele władz i liczne grono zaproszonych gości.

Po południu delegacje bałtyckie udadzą się samochodami do Wieliczki w celu zwiedzenia salin.

Dalszy ciąg uroczystości odbywać się będzie według znanego już Czytelnikom programu.

NA PLACÓWCE.

MANIFESTACYJNY POCHÓD DO OLEANDRÓW.

Okręgowy Zarząd Związku Legjonistów urządza dzisiaj po przedstawieniu i festivalu na Wawelu manifestacyjny pochód z orkiestrami do „Oleandrów“. Pochód przejdzie ulicami miasta do rynku, skąd po uformowaniu się wyruszy do miejsca wymarszu w r. 1914 pierwszej kadrowej kompanji »Strzelców«.

Po przemówieniach i odczytaniu historycznego rozkazu Komendanta Piłsudskiego pochód manifestacyjny podąży z „Oleandrów“ do rynku pod pomnik Mickiewicza.

Po rozwiązaniu manifestacji odbędzie się w Jamie Michalikowej przy ul. Florjańskiej zebranie towarzyskie legjonistów, strzelców, inwalidów, oraz ich rodzin i sympatyków.

Rano o godzinie 3 udadzą się zebrani na błonia na uroczystość odmarszu drużyn strzeleckich „Szlakiem kadrówki“.

PRZYBYCIE UCZESTNIKÓW „MARSZU“ Z ZACHODNICH ZIEM RZECZYPOSPOLITEJ.

Dzisiaj w godzinach porannych przybyli do Krakowa grupami uczestnicy „Marszu“ z Warszawy, Bydgoszczy, Inowrocławia, Grudziądza, Chełmna i t. d. Drużyny odmaszerowały do kwater.

UDZIAŁ CHÓRU „ECHA“ I „LUTNI ROBOTNICZEJ“ W UROCZYSTOŚCIACH LEGJONOWO-STRZELECKICH W KRAKOWIE. W czasie przedstawienia „Księcia Niezłomnego“ na Wawelu chór „Lutni robotniczej“ pod batutą dyr. Barabasza odśpiewa kilka pieśni nastrojowych.

Na raucie w „Starym Teatrze“ wystąpi chór „Echa“ z dyr. Bol. Walewskim na czele.

REPREZENTACYJNE PRZEDSTAWIENIE „KSIĘCIA NIEZŁOMNEGO NA WAWELU. Jutro we czwartek teatr „Reduta“ odegra na Wawelu „Księcia Niezłomnego“. Początek o godzinie 8.30 wieczór. Przedstawienie poprzedzi okolicznościowe przemówienie prof. B. Pochmarskiego. W razie niepogody teatr „Reduta“ wystawi „Przepióreczkę“ Żeromskiego w sali teatru „Nowości“ przy ul. Rajskiej. Początek o godzinie 8 wieczór. Bilety do nabycia przed przedstawieniem w kasach u wejścia do zamku wawelskiego, względnie na wypadek deszczu w kasie teatru „Nowości“ przy ul. Rajskiej.

Delegaci państw bałtyckich w Krakowie

Wczoraj o godzinie 9.30 wieczorem przybyła do Krakowa delegacja przysposobienia wojskowego Estonji, Finlandji i Łotwy w następującym składzie: płk. Karol Malmberg, kpt. Quintin, por. Haapakaski, ppłk. Ernst, attachee w Warszawie (Finlandja), płk. Wende, kpt. Freyberg, kpt. Lepp, ppłk. Jacobson, attachee w Warszawie (Estonja), płk. Bolstein, rtm. Lacis, redaktor Bürgers, korespondent wojenny „Latwijas Karewis“, płk. Grünberg, attache w Warszawie (Łotwa). Z delegatami przybyli liczni przydzieleni im oficerowie polscy, a nadto komendant główny Związku strzeleckiego, mjr. Kierzkowski.

W przejeździe do Krakowa delegacje witane były na stacjach kolejowych owacyjnie przez publiczność i organizacje Strzelca, oraz przez władze wojskowe. Między innemi w Skierniewicach powitał gości w imieniu D. O. K. płk. Bartnowski, w imieniu 26 dyw. piechoty płk. Nowakowski, w imieniu Związku Strzeleckiego dowódca okręgowej komendy Strzelca w Łodzi, Piątkowski. — Również uroczyste przyjęcie zgotowano gościom w Koluszkach, gdzie przybyłych w imieniu D.O.K. powitał płk. Nowakowski, w imieniu 25 pułku piechoty, płk. Piotrowski, oraz w imieniu Związku Strzeleckiego prezes Lauche. Podobnie uroczyste przyjęcia zgotowano gościom również w Częstochowie i w Szczakawej. Na wszystkich tych stacjach goście byli przyjmowani z honorami wojskowemi, przy dźwiękach orkiestr i przechodzili przed frontem kompanij honorowych, których dowódcy składali im raporty.

W Krakowie powitano gości entuzjastycznie. Na dworcu stanęła kompanja honorowa Strzelca, przybyli przedstawiciele władz, wojska, miasta i tłumy publiczności. Po powitaniach w salonie recepcyjnym, płk. Malmberg w przemówieniu w języku finlandzkim podziękował za serdeczne przyjęcie i po polsku wzniósł okrzyk: „Niech żyje Polska!“, powtórzony przez przybyłych gości i przyjęty oklaskami. Z dworca goście udali się samochodami do hotelu „Polonia“, w którym zamieszkali. Przed wejściem do hotelu „Strzelec“ zaciągnął wartę honorową.

W restauracji „Grand Hotelu“ Związek Strzelecki przyjął wczoraj gości kolacją. Gości powitał serdecznem przemówieniem dr Dyboski, który podkreślił doniosłość czynu Piłsudskiego w dniu 6 sierpnia 1914 r. i wzniósł toast na cześć prezydentów republik, reprezentowanych przez gości. — Prezes Związku Legjonistów, prof. Tomaszkiewicz, przedstawił znaczenie 6 sierpnia 1914 r. dla Polski i obecną rolę Związków Strzeleckich jako kontynuację wiekopomnego czynu Piłsudskiego. — Mowca wzniósł okrzyk na cześć Związków Strzeleckich.

W odpowiedzi płk. Malmberg, b. minister finlandzki, szef przysposobienia wojskowego Finlandji, wyraził radość z przybycia do kraju, w którym rycerskość i tradycja walk o niepodległość pozostają wiecznie żywe. Mowca wzniósł okrzyk na cześć Prezydenta Polski. Przemówienie zakończył toast na cześć Marszałka Piłsudskiego, który zebrani entuzjastycznie powtórzyli. W czasie bankietu orkiestra odegrała hymny narodowe Estonji, Łotwy, Finlandji i Polski i „Pierwszą Brygadę“.

Krwawe starcie komunistów niemieckich z policją

(Telegram iskrowy „Nowej Reformy“).

Berlin, 5 sierpnia. Podczas zgromadzenia komunistów w parku »Lustgarten« wywiązały się **krwawe starcia z policją. Rany, po części ciężkie, odniosło 6 policjantów i 30 demonstrantów. Wiceprezydenta policji czynnie nagabywano.**

Pogrzeb Jana Kasprowicza

W uzupełnieniu podanych wczoraj przez nas wiadomości o pogrzebie Kasprowicza, zamieszczamy następujące o tym pogrzebie informacje z Zakopanego:

Za trumną wielkiego poety, oprócz rodziny, postępował przedstawiciel rządu wojewoda Darowski w otoczeniu przedstawicieli władz, przedstawiciel ministerstwa spraw wojskowych Galica, który złożył wspaniały wieniec od marszałka Piłsudskiego, przedstawiciel ministerstwa oświaty dyr. Skotnicki, gen. Józef Haller, liczni reprezentanci Senatu i Sejmu, przedstawiciele uniwersytetu lwowskiego z rektorem Porębowiczem, dziekanem Czekanowskim, prof. Romerem, Boziewiczem, prof. ks. Koerstmanem. Przedstawiciele uniwersytetu mieli złote łańcuchy uniwersyteckie, przed nimi niesiono berła uniwersyteckie, okryte kirem. Uniwersytet krakowski reprezentowali prof. Kumaniecki, Sokołowski, uniwersytet wileński dziekan Oko, uniwersytet poznański prof. Gralowski, Akademję Umiejętności — prof. Wróblewski, uniwersytet warszawski — rektor Hryniewiecki, prof. Gluziński. Marszałka Senatu zastępował sen. Godlewski, marszałka Sejmu pos. Załuska. Następnie postępowały delegacje oficjalne i hufiec góralski z karabinami i wielotysięczne rzesze publiczności.

Za konduktem i publicznością wieziono dwa wozy z wieńcami. Przed trumną niesiono na poduszkach order »Polonia Restituta«, oraz order Legji Honorowej, które to ostatnie odznaczenie niósł jeden ze słuchaczy wyższej szkoły górniczej francuskiej.

Kondukt pogrzebowy prowadził ks. Tobolak, w otoczeniu licznego duchowieństwa do kościoła parafjalnego. Wielotysięczny pochód wśród pięknej pogody przeciągnął ulicą Chramcówki, Kościeliszki, Krupówki, docierając około godz. 11 przed kościół. Tu wynieśli trumnę górale, zaś chór akademicki krakowski, który w tym celu przybył na pogrzeb, pod batutą dyr. Życzkowskiego, odśpiewał »Beati mortui«. Trumnę ustawiono w kościele na wysokim katafalku.

Nabożeństwo, podczas którego pienia żałobne odśpiewał krakowski chór akademicki, odprawił profesor uniwersytetu lwowskiego ks. Koerstman. Po nabożeństwie wygłosił przemówienie z kazalnicy ks. dr Stanisław Skaziński, pochodzący ze stron rodzinnych Kasprowicza.

Po skończonem nabożeństwie trumnę wyniesiono przed kościół i ustawiono na podjum, poczem wygłosił przemówienie imieniem rządu dyr. departamentu sztuki Skotnicki, imieniem uniwersytetu lwowskiego rektor Porębowicz, imieniem literatury p. Wasilewski, zaś imieniem Sejmu pos. Zamorski.

O godz. 1. po skończonych przemówieniach, trumnę nieśli górale ulicą Krupówki, z Krupówek do ul. Nowotarskiej — profesorowie uniwersytetu, następnie do bramy starego cmentarza młodzież akademicka, na starym cmentarzu do grobu — literaci i artyści. Tu, po odprawieniu modłów przez duchowieństwo, po odśpiewaniu przez chór akademicki »Salve Regina«, złożono zwłoki do grobowca Dłuskich.

Po uroczystościach pogrzebowych o godz. 2 odbył się przegląd kompanji honorowej przez wojewodę Darowskiego, a następnie defilada tejże kompanji i hufca góralskiego przed przedstawicielami władz.

Sprawy miejskie

(Z porządku dziennego Rady miejskiej. — Grunt pod budowę seminarjum śląskiego).

Jak już donieśliśmy, jutro w piątek, dnia 6 b. m. o godzinie 6 po południu odbędzie się w sali Starego Teatru posiedzenie Rady miasta Krakowa.

Na porządku dziennym, poza wnioskami komisji-matki w sprawie połączenia sekcji ekonomicznej I. z sekcją VII., oraz sekcji V. z VI., uruchomienia sekcji targowo-aprowizacyjnej i t. d. znajdują się następujące wnioski.

Pobór podatku gminnego od nieruchomości począwszy od 1 lipca b. r. podwyższonego o 50% państw. podatku od nieruchomości, jako dodatek do tego podatku, bez osobnych nakazów płatniczych. Dalej zapaść ma uchwała w sprawie przyjęcia pożyczki ministerstwa robót publicznych w wysokości 50.000 zł dla gminy m. Krakowa na zatrudnienie bezrobotnych przy odbudowie zniszczonej przez pożar części gmachu magistratu, która to pożyczka ma być zwrócona do dnia 15 lutego 1931 roku w równych ratach rocznych od 1 września 1927 za oprocentowaniem po 6% rocznie.

Poza sprawami sprzedaży parcel i zatwierdzenia linij regulacyjnych ul. Wadowickiej w Podgórzu, parkanu parku krakowskiego i szeregu innych, rozpatrywany będzie wniosek co do prawa budowy **dla diecezji śląskiej na postawienie gmachu Seminarjum duchownego śląskiego w Krakowie,** który stanie na gruntach miejskich w dzielnicy Piasek. Czasokres trwania prawa budowli ma wynosić 50 lat przy 2.000 zł czyszu rocznego w pierwszych dziesięciu latach, poczem ma wzrastać co każde następne 10 lat o 500 zł rocznie. Budowa ma być ukończona w trzech latach. Diecezja śląska będzie miała prawo wynająć ów gmach diecezji krakowskiej i częstochowskiej. Po wygaśnięciu prawa budowli gmach stanie się własnością gminy m. Krakowa, która wypłaci diecezji śląskiej, względnie jej prawnym następcom, ćwierć ówczesnej wartości gmachu.

Cena kupna wspomnianych gruntów miejskich pod gmach seminarjum ma wynosić 200.000 zł w złocie i może być uiszczona w 6 równych ratach półrocznych, ale tylko w ciągu pierwszych 10 lat trwania prawa budowli.

Nakoniec rozpatrywana będzie na piątkowem posiedzeniu Rady m. sprawa zamiany gruntów miejskich z Domem ubogich im. Helclów.

Skandal tytoniowy w Krakowie

Zamiast papierosów — ziemniaki i siano.

Dziś rano zgłosił się do naszej redakcji zawiadowca inwalidzkiej budki tytoniowej w Rynku gł. koło handlu Hawełki p. Zygmunt Król, i zawiadomił, że gdy celem sprzedania papierosów egipskich otworzył przy kupującym pudełko papierosów, znalazł w niem ziemniaki, przykryte sianem. Świadkami tego faktu byli kupujący właśnie gazety pp. Jelonek szofer z Krakowa, oraz Stanowski, pracownik firmy Wilczyński w Krakowie. P. Król wraz ze świadkami przyniósł do nas pudełko z ziemniakami i sianem. Nosiło ono znak: III. 1926, 15/12. Towar ten nabył p. Król w hurtowni inwalidzkiej w Krakowie, która otrzymała je za pośrednictwem krakowskiej fabryki tytoniu z fabryki warszawskiej. P. Król skierowany został przez nas do władz skarbowych dla złożenia tu oświadczenia do protokółu.

W pół godziny potem zgłosiła się do nas zawiadowczyni kiosku inwalidzkiego na pl. Szczepańskim i przedstawiła pudełko »papierosów egipskich«, wypełnione tak samo ziemniakami i sianem, ułożonem tak samo jak w pierwszym wypadku. Przy otwieraniu tego pudełka w kiosku byli obecni pp. Rakoczy Józef i Schachter Józef. Pudełko nosiło znak: III. 1926 15/17 i pochodziło tak samo z hurtowni inwalidzkiej w Krakowie. Zarówno zawiadowczyni kiosku jak i świadkowie podali, że po otwarciu innego pudełka »z papierosami egipskiemi« stwierdzili, iż brakowało w niem kilkunastu papierosów. Z faktami powyższemi oraz z dowodami zwrócili się oni także do Izby Skarbowej. Nadto jedno z pudełek zawierało spleśniałe papierosy »egipskie«.

Fakty te ogłaszamy, wstrzymując się narazie od komentarzy.

KRONIKA

Kraków, 5 sierpnia.

Podwyższenie cen pieczywa

Magistrat m. Krakowa po wysłuchaniu opinji komisji do badania cen, ustanowił następujące ceny maksymalne na pieczywo z mocą obowiązującą od dnia 5 b. m.:

Za 1 kg chleba żytniego jasnego z 65% przemiału 52 gr. za 1 kg chleba żytniego ciemnego 38 gr, za 1 bułkę zwykłą o wadze 4½ dkg z 50% przemiału 4 gr, za 1 bułkę wiedeńską lub rożek o wadze 3½ dkg 4 gr, pieczywo białe i luksusowe za każdy dkg 1½ gr. W sklepach spożywczych (poza piekarniami) wolno doliczać do ceny 1 kg 2 grosze więcej, a na 3 bułkach 1 grosz więcej.

Zarazem magistrat wyjaśnia, że zwyżka cen pieczywa została spowodowana gwałtowną zwyżką cen mąki i niedostateczną podażą.

To też celem zapobieżenia brakowi chleba w mieście, wydał magistrat piekarzom mąkę z własnych magazynów, z której wypiekany chleb będzie sprzedawany w okresie przejściowym najwyżej kilka dni trwającym, po cenie 44 grosze za 1 kg.

Z uwagi na krytyczną sytuację aprowizacyjną, komisja do badania cen uchwaliła zwrócić się ponownie do rządu, by w obecnej porze rozpoczęcia eksportu zboża, zabezpieczył dla miast potrzebny kontyngent zboża, zakupując dostateczne na cały rok zapasy, które w miarę potrzeby odstępowałby większym miastom i ośrodkom przemysłowych po stałych cenach na cele miejscowej konsumcji.

Odkrycie drukarni komunistycznej w Warszawie

Nasz korespondent warszawski donosi:

Policja polityczna odkryła wczoraj o godzinie 8-mej wieczór drukarnię komunistyczną przy ul. Marszałkowskiej 31a, gdzie znaleziono kilka tysięcy egzemplarzy jednodniówki komunistycznej. — Wszystkich obecnych oddano do dyspozycji policji politycznej.

Katastrofa instalacji telefonicznej

Iskrowo donoszą z Berlina:

W Darmsztad runął olbrzymi maszt z przewodami telefonicznemi i przygniótł swoim ciężarem 5 robotników. Równocześnie spowodował podczas upadku zerwanie dalszych 6 masztów, przyczem zginęło 2 robotników.

Katastrofalny wybuch ogni sztucznych

Z Rzymu donoszą:

Podczas uroczystości kościelnych w Castel Franca koło Avellino, nastąpiła eksplozja ogni sztucznych, przyczem 20 osób zabitych a 30 rannych. Dom, w którym mieścił się materjał palny, wysadzony został w powietrze i z ziemią zrównany a kilka domów sąsiednich zostało zupełnie zdemolowanych. Dotąd z ruin zdołano wygrzebać 15 trupów. Z 30 rannych osób zmarły 2. Właściciel domu został aresztowany. Podczas eksplozji stracił on żonę i 4 dzieci.

Niszczący wybuch wulkanu

Iskrowo donoszą z Batawji:

Batoer na wyspie Bali wybuchnął lawą i zniszczył sąsiednie wsie. Z ludności nikt nie zginął. (Wyspa Bali, należąca do archipelagu Sundajskiego, leży na południowy wschód od Jawy, oddzielona od niej wąską cieśniną. — Wyspa Bali z wysepką Pandita, ma 5.396 kw. kilometrów powierzchni).

WISŁA STALE OPADA. Dzisiaj o godz. 9-tej rano poziom wody na Wiśle pod Krakowem wynosił 3.22 ponad stan normalny wobec 4.18 w dniu wczorajszym o godz. 2-giej popoł. Pogoda utrzymuje się na całym terenie województwa krakowskiego. Wody górskie opadają w tempie przyspieszonem.

CZŁONKOWIE MISJI PROF. KEMMERERA W KRAKOWIE. — Wczoraj bawili w Krakowie członkowie misji prof. Kemmerera, mianowicie znawca spraw celnych, p. Eble i syn prof. Kemmerera, którzy przybyli do naszego miasta celem zaznajomienia się z tutejszemi stosunkami gospodarczemi. Członkowie misji, którym towarzyszył dyrektor generalnego urzędu celnego ze Lwowa, zwiedzili krak. urząd celny i jego magazyny, oraz urzędy pocztowe, poczem wyjechali do Poznania, by połączyć się z będącym tam prof. Kemmererem.

WIADOMOŚCI OSOBISTE. Pułkownik sztabu generalnego, Ścieżyński, szef sztabu generalnego D. O. K., udał się na 6-tygodniowy urlop. Zastępstwo objął podpułkownik sztabu generalnego, Gabryś.

KOSZTA UTRZYMANIA W KRAKOWIE NIE ULEGŁY ZMIANIE. Komisja lokalna dla badania kosztów utrzymania w Krakowie, złożona z przedstawicieli rządu, organizacyj przemysłowców i robotników na posiedzeniu odbytem w dniu 2 sierpnia 1926 r. ustaliła, że w miesiącu lipcu 1926 r. w porównaniu z miesiącem czerwcem 1926 r. koszta utrzymania rodziny pracowniczej, złożonej z 4 osób, nie uległy żadnej zmianie.

FUNDUSZE NA ODBUDOWĘ MAGISTRATU. Na odbudowę spalonej części magistratu krakowskiego uzyskała gmina m. Krakowa z Polskiej Dyrekcji Ubezpieczeń 100.000 złotych tytułem ubezpieczenia. Nadto przyrzekła Dyrekcja udzielić gminie na cel powyższy pożyczki w wysokości 200.000 zł. Ogólne koszta odbudowy zniszczonego gmachu wraz z urządzeniem sali Rady miejskiej wyniosą około 400.000 zł. Roboty około odbudowy rozpoczną się we wrześniu, a pod koniec b. r. prace zostaną ukończone.

ZJAZD INWALIDÓW. Doroczny Zjazd delegatów kół Związku inwalidów Polski odbędzie się w Krakowie 7 b. m. w sali Muzeum Przemysłowego o godzinie 9 rano.

KARAMBOL SAMOCHODOWY. Auto osobowe Kr. 4573, kierowane przez Mieczysława Godzika z Jarczyc, najechało na rogu ul. Kalwaryjskiej i Wadowickiej na miejski samochód sanitarny, wskutek czego w aucie miejskim złamane zostało tylne koło. Z osób jadących nikt nie odniósł szwanku. Przeprowadzone na miejscu dochodzenia policyjne ustaliły, że Godzik niema licencji, wobec tego auto jego zdeponowano w III-cim komisarjacie P. P.

„MAJSTERSZTYK“ ZŁODZIEJA KIESZONKOWEGO. A. Lieberman, kupiec z Koszyc, doniósł do policji, że wczoraj na kurytarzu szpitala św. Łazarza nawiązał z nim rozmowę jakiś nieznany osobnik, który przedstawił się jako lekarz dyżurny szpitala. W czasie tej rozmowy „lekarz“ skradł Liebermanowi srebrny zegarek wartości 50 zł, poczem ulotnił się jak kamfora.

ZAPISKI POLICYJNE. Janowi Ziębie, zamieszkałemu przy ulicy Twardowskiego 49, skradziono z zamkniętego strychu poduszkę wartości 40 zł.

Romanowi Lustbaderowi, zamieszkałemu przy ulicy Misjonarskiej 1, skradziono pozostawiony w sieni tegoż domu rower, wartości 220 zł.

BŁĄD DRUKARSKI, który jednakże pokutuje nawet w słownikach polskich, wydawanych, niestety, przez niefilologów, zakradł się wczoraj do naszego artykułu wstępnego. Otóż wyraz „fórta“ należy pisać przez „ó“ kreskowane, a nie przez „u“. Wyraz ten z języka łacińskiego jako „porta“ przeszedł prawie bez zmiany do języków romańskich, a następnie jako „Pforte“ do języka niemieckiego. Otóż my wzięliśmy od naszego sąsiada niemieckiego ten wyraz i przerobiliśmy go na „fórtę“. Litera „u“ nigdy w tym wyrazie nie znajdowała się.

Z kraju

ZMNIEJSZENIE LICZBY BEZROBOTNYCH W POLSCE. Według danych tygodniowego sprawozdania z rynku pracy za okres od 17 do 24 lipca b. r nastąpiło w stosunku do poprzedniego tygodnia sprawozdawczego dalsze zmniejszenie ogólnej ilości bezrobotnych w całem państwie o 1.859.

Zmniejszenie ilości bezrobotnych nastąpiło w górnictwie o 1.488, w przemyśle budowlanym o 994, metalowym o 640, liczba zaś bezrobotnych pracowników umysłowych zmniejszyła się o 170.

Znaczniejsze zmniejszenie ilości bezrobotnych przypada na terenach P.U.P.P. Łódź, Radom, Sosnowiec, woj. śląskie, Grodno i Warszawa.

Przybliżona ogólna ilość bezrobotnych w wyżej wspomnianym okresie wynosiła 272.612 w stosunku do 274.471 w tygodniu poprzednim.

KREDYT BUDOWLANY DLA MIAST. Jak donoszą z Warszawy, międzyministerjalny podkomitet dla spraw kredytu budowlanego, przyznał na posiedzeniu 3 sierpnia szereg pożyczek dla samorządów na cele budowy oraz dotacje na budowle państwowe na miesiąc sierpnień. Łączna wysokość pożyczek i dotacyj równa się wysokości wyasygnowanej na tesame cele w miesiącu poprzednim.

KONKURS CHOPINA DLA PIANISTÓW. Pod protektoratem Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej odbędzie się pierwszy międzynarodowy konkurs imienia Fr. Chopina w Warszawie, organizowany dla pianistów przez wyższą szkołę muzyczną im. Fr. Chopina przy warsz. Tow. muzycznem. Nagrody I — 4.000 zł (rządowa), II — 2.000 zł (miasta stołecznego Warszawy), III — dyplom uznania.

Konkurs rozpocznie się d. 15 października 1926 r. Uczestniczyć w konkursie mogą osoby bez różnicy płci w wieku do 27 lat włącznie.

Zapisy w komitecie organizacyjnym do dnia 15 września 1926 r. Tamże bliższe informacje. Adres komitetu: Warszawa, Wyższa szkoła muzyczna im. Fr. Chopina, ul. Sienkiewicza Nr 8. Konkurs rozpoczanie się dnia 15 października b. r.

JAK SIĘ OPIEKUJĄ DZIEĆMI W POLSCE I ZA GRANICĄ. Wicedyrektor polskiego Komitetu Pomocy dzieciom, dr M. Gromski, wygłosił przez radjo odczyt na temat opieki społecznej nad dzieckiem. Z odczytu tego dowiadujemy się, że w r. z. rząd polski wydał na opiekę nad dzieckiem 4.8 mil. zł, podczas gdy rząd francuski 52 mil. zł. Nawet Węgry, liczące prawie 4 razy mniej ludności niż Polska, wydały na zakłady opiekuńcze dla dzieci 5.5 mil. zł, zaś instytucje opieki otwartej nad niemowlętami 350 tys. zł (w Polsce 53 tys.) — Jeżeli taki stan rzeczy ma trwać nadal, opieka nad dziećmi w Polsce zamiast rozwijać się i doskonalić, zacznie się cofać wstecz.

84.000 OBŁĄKANYCH W POLSCE. Prof. psychjatrji w uniwersytecie wileńskim, dr Władyczko, stwierdził na podstawie danych, iż w Polsce znajduje się 84.000 chorych psychicznie, z czego 23 tys. w stanie niebezpiecznym dla otoczenia. — Z tej liczby zaledwie 11.000 znalazło opiekę szpitalną. Prof. Władyczko wzywa władze państwowe do zorganizowania na wielką skalę akcji opiekuńczej dla nieszczęśliwych.

BISPING OSKARŻONY O ZABÓJSTWO I PODPALENIE. Z Grodna donoszą, że tamtejszy prokurator przy sądzie okręgowym prowadzi obecnie śledztwo w sprawie ord. Bispinga, oskarżonego o spalenie w roku 1918 wsi w gminie W. Ejsmondy i zabicie jednego z miejscowych włościan. — W procesie ma wystąpić około 40 świadków.

ZWYRODNIAŁA DZIECIOBÓJCZYNI. 19-letnia Matrona Czupil, córka zamożnych gospodarzy w Michniowcu (pow. Turka), porąbała siekierą swoje nieślubne dziecko zaraz po przyjściu na świat w stodole na kilka części, któremi parę dni karmiła świnie. Bojąc się, by ktoś nie zauważył kości, Czupilkówna spaliła je na popiół, który podarowała sąsiadce do prania.

Rodzina zbrodniarki cieszy się poważaniem, a ona sama uchodziła we wsi za wzór cnoty.

DWA WYPADKI ŚMIERCI Z POWODU NIEOSTROŻNEGO PICIA WODY. Jak donoszą ze Świecia (Pomorze), 11-letnia córka rolnika P. zjadła jagód czarnych, poczem napiła się wody. — Wkrótce zachorowała i mimo natychmiastowej pomocy lekarskiej, zmarła. Podobny wypadek zdarzył się w Sartowicach. Oberzysta Sch., wróciwszy zgrzany do domu, napił się wody i niebawem skonał wśród ogromnych boleści.

METEOR W MORZU. Z Torunia donoszą, że przed kilku dniami wieczorem pasażerowie statku idącego z Helu do Sopot, obserwowali niezwykłe widowisko. Mianowicie w odległości kilkuset metrów od portu Gdańska wpadł w morze meteor znacznych rozmiarów, który spowodował ognistą fontannę wody wysokości kilku metrów.

ZMARLI:

— Aleksander Czajewicz, matematyk, autor dzieła „Trygonometria płaska i kulista“, kierownik wydawnictwa Kasy im. Mianowskiego, długoletni prezes Towarzystwa kredytowego w Warszawie, zmarł w Suwałkach

Z TEATRU M. IM. SŁOWACKIEGO. Dziś we czwartek operetka warszawska gra Waltera Kolla „Lady Chic". opretkę, która zarówno w Krakowie jak i w Warszawie, cieszyła się wielkiem powodzeniem. W piątek daną będzie tylko jeden raz operetka Kalmana „Hrabina Marica" z Kazimierą Niewiarowską oraz K. Dembowskim. W niedziele po południu dyrekcja teatru daje na życzenie zgłoszeń z prowincji po cenach zniżonych „Dorinę" Gilberta z Kazimierą Niewiarowską w tytułowej roli.

POWTÓRZENIE PROGRAMU „TYLKO DLA KAWALERÓW" W „BAGATELI" Pełen humoru program „Tylko dla kawalerów" w wykonaniu zespołu artystów „Perskiego Oka", który na premjerze przyjmowany był owacyjnie, powtórzony zostanie dzisiaj we czwartek i jutro w piątek 6 go b. m.

REPERTUARY:

TEATR IM. SŁOWACKIEGO

Piątek, 6 sierpnia: „Hrabina Marica".
Sobota, 7 sierpnia: „Cnotliwa Zuzanna".
Niedziela, 8 sierpnia, po południu: „Dorina".
Niedziela, 8 sierpnia: „Choroba Luksenburg".

Z gościny zespołu „Perskiego Oka" w Bagateli

„TYLKO DLA KAWALERÓW" — REWIA.

Nie tak dawno przed wczorajszą premjerą oglądaliśmy pokrewne Qui-pro-quo. Jeżeli summa sumarum dało nam ono więcej, niżeśmy się spodziewali, to obecni goście warszawscy dali nam akurat tyle, ile obiecywały afisze i nazwiska. Program miły, sierpniowy, miejscami zajmujący i wesoły.

Mimo obecności Lawińskiego i Macherskich przykro daje się odczuwać w maleńkim zespole brak niezrównanej Zulj Pogorzelskiej jak też Toma, Rentgena, Boda i Merlińskiej. Widać nie łaskawi są oni na Kraków i wolą wygrzewać się tymczasem spokojnie w Biaritz lub Dauville.

Jeżeli rewja »Tylko dla kawalerów« ma nam dać pojęcie o poziomie i »genrze« Perskiego Oka, to skwalifikować go wypada jako szmuncesowo-rewjowy, w przeciwieństwie do bardziej artystycznego i poetycznego zacięcia Qui-pro-quo. Mówiąc słowami publiki: Perskie oko jest weselsze. A o to przecież idzie w skwarnym upale wyludnionego dnia.

Poza doskonałym Lawińskim, który i tym razem był osią, koło której się skupiał szczery śmiech widowni, zasługuje na podkreślenie owocna praca Koszutskiego, którego cztery »Koszutski-Girls« mogłyby z powodzeniem produkować się na najlepszej scenie paryskiej. Sympatyczni Machersey i poprawna w rolach charakterystycznych Betcherowa dopełniali wraz z Markiem Windheimem, w jednej osobie piosenkarzem i conferencierem, kadłubowego zespołu.

Piosenki starawe, tytuł rewji ma pieprzyk. którego daremnie doszukiwały się w poszczególnych pointach obecne na widowni przedstawicielki płci pięknej

Ze Świata

WYROK W PROCESIE KOMUNISTÓW WĘGIERSKICH. Z Budapesztu donoszą: W procesie przeciwko komunistom zapadł wczoraj wyrok. — Z pięciu głównych oskarżonych skazani zostali Rakosi na 8 i pół lat ciężkiego więzienia, Weinberger na 8 lat. Cori 4 lata, Gögös 3 i pół lat, Khamm na 2 lata i 4 miesiące ciężkiego więzienia.

ZAGADKOWA ŚMIERĆ. Tel. iskrowy z Budapesztu donosi: Dyrektor dóbr ks. Windischgraetza uczestnik słynnej sprawy fałszowania tysiącfrankówek, umarł dzisiejszej nocy. Wypadek ten jest tajemniczy.

PIERWSZY POMNIK HEINEGO W NIEMCZECH. W Hamburgu w parku miejskim odsłonięto pomnik Henryka Heinego, dłuta Hugona Sederaro. twórcy pomnika Bismarcka w hamburskiem porcie. Jest to pierwszy pomnik Heinego w Niemczech.

OWACYJNE POWITANIE GEN. NOBILE W RZYMIE. Z Rzymu donoszą: We wtorek wieczorem przybył z Neapolu gen. Nobile z towarzyszami wyprawy do bieguna, powitany na dworcu przez przedstawicieli rządu i licznych instytucyj. Tłumy powitały generała entuzjastycznemi okrzykami. Gdy gen. Nobile w galowym powozie przejeżdżał do pałacu Chigi, był przedmiotem licznych owacyj. Mussolini ucałował serdecznie Nobilego, poczem tenże udał się do salonów, w których przyjął przybyłych charge d'affaires Norwegji oraz przedstawicieli władz. Niezliczone tłumy zebrały się przed pałacem z orkiestrami i sztandarami, wznosząc entuzjastyczne okrzyki. Gdy Mussolini i Nobile ukazali się na balkonie, entuzjazm doszedł do punktu kulminacyjnego. Z balkonu przemówił Mussolini, poczem przemawiał Nobile, wzywając do okrzyku na cześć Mussoliniego. Całe miasto było udekorowane i iluminowane.

OGRANICZENIE KONSUMCJI PIECZYWA WE WŁOSZECH. Jak z Rzymu donoszą, Rada ministrów pod przewodnictwem Mussoliniego postanowiła wprowadzić ograniczenie konsumcji chleba W myśl nowego rozporządzenia, w całych Włoszech dozwolony jest wypiek chleba o zawartości pszenicy nie mniejszej niż 80 procent. Waga bochenka nie może przekraczać 200 gr. Wypiek i sprzedaż chleba luksusowego, słodyczy i ciastek został wzbroniony.

STRASZNE ZBRODNIE CZEKISTY. W Melitopolu na Ukrainie rozstrzelany został b. kierownik tamtejszego G. P. U., dawniej wybitny członek partji komunistycznej. Maszkowicz, obwiniony o zamordowanie 8-miu dzieci, wziętych przez niego z kolonji dla bezdomnych. Z 8-miu wziętych przez niego dzieci, 5 dziewczynek zostało przez niego zgwałconych, trzej zaś chłopcy. którzy byli świadkami. zostali później przez Maszkowicza w okrutny sposób zamordowani. Maszkowicz bowiem obawiał się, iż doniosą oni o popełnionej przez niego zbrodni. Jest to już 6-ty tego rodzaju wypadek działalności kierowników G.P.U. na Ukrainie.

CZTERY MILJONY ZŁOTYCH ZA OBRAZ. — W słynnej sali licytacyjnej „Chrystie" w Londynie sprzedany został portret Miss Davenport pędzla Remney'a za iście rekordową sumę 58.000 gwinei, czyli za blisko 4.000.000 złotych. Artyście zapłacono w swoim czasie za wykonanie tego portretu... 5 funtów. Jednocześnie sprzedano obraz Rembrandta w tej-samej sali za niecałych 3.400 funtów.

ZATONIĘCIE PAROWCA. Donoszą z Rio de Janeiro, że na rzece Amazonce zatonął parowiec. przyczem utonęło 25 osób.

Zatarg konstytucyjny w Senacie

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 5 sierpnia. Dziś o g. 11 przed poł pod przewodnictwem sen. Zdanowskiego rozpoczęło się posiedzenie **komisji konstytucyjnej Senatu**, na którem ma być uchwalony projekt rezolucji. zwróconej **przeciw Sejmowi za powzięcie uchwał, które się nie podobały marszałkowi Trąmpczyńskiemu.**

Wicemarszałek **Woźnicki** oświadczył się **przeciwko** prowadzeniu obrad nad tym przedmiotem, gdyż sprawa ta nie została przekazana komisji przez plenum Izby. Senator Körner (Koło żydowskie) uznał dopuszczalność tylko jakiejś dyskusji **formalnej,** celem ewentualnego zaprotestowania przeciwko uchwałom Sejmu, ale uważa za **niemożliwe prowadzenie dyskusji merytorycznej wobec ogłoszenia ustaw tych w „Dzienniku Ustaw" Rzeczypospolitej.**

Dotyczący wniosek nie znalazł jednak większości i przystąpiono **do dyskusji merytorycznej,** w której zabrał głos marszałek Trąmpczyński, ażeby uzasadnić znane swe stanowisko **i skłonić komisję do powzięcia rezolucji protestującej**

Uchwały Rady ministrów

Warszawa, 5 sierpnia (PAT). Na wczorajszem posiedzeniu Rady ministrów uchwalono szereg wniosków ministerstwa pracy i opieki społecznej. zmierzających do **przedłużenia państwowej pomocy doraźnej dla bezrobotnych.** Następnie Rada ministrów przystąpiła do rozważania wniosku o utworzenie przy ministerstwie sprawiedliwości **Rady prawniczej,** której zadaniem ma być opinjowanie z punktu widzenia prawniczego projektów ustawy, wydawanych przez p. Prezydenta na podstawie pełnomocnictw, uchwalonych przez Sejm. Dyskusja szczegółowa nad powyższym wnioskiem będzie podjęta na następnem posiedzeniu Rady ministrów.

TELEGRAMY

Pretensje sowietów do Polski

(Telegram własny „Nowej Reformy").

Moskwa, 5 sierpnia. »Izwiestja« oświadczają w artykule o stosunkach **polsko-sowieckich, że unija sowietów nigdy nie kwestjonowała interesów Polski na morzu Bałtyckiem pod żadnym warunkiem, jednak nie zgodzi się na hegemonję Polski na terenie bałtyckim.** Oświadczenia byłego posła estońskiego Birka wykazały, że polska polityka wobec Unji sowietów miała na celu **okrążenie ich.**

Agresywne działanie Polski przeciwko Litwie, oraz zakulisowa akcja polskiej dyplomacji i polskiego sztabu generalnego uniemożliwiają współpracę Polski z Unją sowietów i zagrażają pokojowi na wschodzie Europy. Im prędzej nie uświadomione czynniki w Polsce zrozumieją to, tem szybciej osiągnięta zostanie pacyfikacja wschodniej Europy. W dalszym ciągu artykułu stwierdzają »Izwiestja«, że Polska prowadziła **z szeregiem państw potajemne rozowania w związku z którymi stoi pobyt szefa wschodniego oddziału w polskiem ministerstwie spraw zagranicznych, Jankowskiego, który zaproponował Estonji wejście z Polską w ściślejsze przymierze.**

Bunt wojskowy w Mińsku

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 5 sierpnia. Z Mińska donoszą, że **7 dywizja kawalerji zbuntowała się.** Celem uśmierzenia buntowników, zawezwano 8 mohylewski pułk artylerji, który **stoczywszy walkę** z zrewoltowanymi, rozbroił ich i oba pułki kawalerji odprowadził do Smoleńska.

Walka toczyła się **w pobliżu pogranicznej miejscowości polskiej Gniezdołowa.**

Poincaré popiera politykę Brianda wobec Niemiec

(Telegram własny „Nowej Reformy").

Paryż, 5 sierpnia. — Ambasador niemiecki, Hoesch, zjawił się 3 b. m. u Brianda, ażeby odbyć naradę **o obszarach okupowanych.** W czasie narady zjawił się prezes ministrów, **Poincare** i rozmawiał z ambasadorem niemieckim przeszło kwadrans. „Matin" pisze, że rozmowa ta **nie była przypadkową, lecz przeciwnie zgóry przewidzianą,** gdyż Poincare przez osobistą rozmowę z ambasadorem chciał zaznaczyć, że **solidaryzuje się z kierunkiem polityki Brianda wobec Niemiec.**

Pożyczka Morgana dla Francji

(Telegram własny „Nowej Reformy").

Londyn, 5 sierpnia. »Daily Telegraph« donosi z Nowego Jorku, że **Morgan użyczył Francji pożyczki w maksymalnej wysokości ¼ miljarda dolarów.** Suma ta będzie udzieloną najpierw w formie kredytu, a po przeprowadzeniu reformy finansowej we Francji zostanie skonwertowana w pożyczce.

DZIAŁ GIEŁDOWY

Kraków, 5 sierpnia.

Na początku zebrania tendencja dla efektów chwiejna. Brak podaży w silniejszych zwłaszcza papierach. W papierach lżejszych tendencja nieco mocniejsza.

Na pogiełdziu zupełny brak zainteresowania, jedynie Cegielski poszukiwany. Na razie bez transakcyj.

Na rynku walut i dewiz tendencja utrzymana. Dolar nieoficjalnie 9.12, towaru mało, ruch słaby, obroty niewielkie. Bankowo 9.13. W Warszawie nieficjalnie 9.10—9.11, bankowo 9.05, ruch słaby, towar pokrywa zapotrzebowanie, w Katowicach 9.10—9.12. Bank Polski płacił w dalszym ciągu za gotówkę 8.98 i 9.05 za czeki.

Zurych, 5 sierpnia. (PAT). Paryż 14.50, Londyn 25.132, Nowy Jork 5.166, Belgja 14.60, Włochy 17.00, Hiszpanja 77.75, Holandja 207.50, Berlin 123.00, Wiedeń 73.10, Sztokholm 138.35, Oslo 113.25, Kopenhaga 137.00, Sofja 3.73, Praga 15.30, Warszawa 57.50, Budapeszt 0.723, Białogród 9.11, Ateny 5.75, Konstantynopol 2.90, Bukareszt 2.40, Helsingfors 13.00. Buenos Aires 209.00. Tendencja osłabiona

Wiedeń, 5 sierpnia. Początkowe kursa papierów polskich w tysiącach koron. Tendencja mocniejsza. Lwów-Czerniowce 500, Nafta 101, Fanto 116, Galicja 810, Karpaty 94.

Udział Polski w kartelu żelaznym francusko-belgijsko-niemieckim

(Telegram własny „Nowej Reformy").

Praga, 5 sierpnia. Dnia 12 bm. nastąpi **podpisanie umowy kartelu przemysłu żelaznego Francji, Belgji i Niemiec.** Wedle wszelkiego prawdopodobieństwa **przemysł polski i czeski otrzyma zaproszenie do wzięcia udziału w dyskusji,** celem wypowiedzenia się, wśród jakich okoliczności i warunków przemysł tych państw byłby gotów **przystanić do kartelu.**

Organ Stresemanna o rokowaniach polsko-niemieckich

Niezgrabne „taktyczne" posunięcie

(Telegram własny „Nowej Reformy").

Berlin, 5 sierpnia. »Taegliche Rundschau« organ Stresemanna, w dodatku gospodarczym rozważa **rokowania polsko-niemieckie** i ostrzega przeciw zbytniemu **optymizmowi, ujawnianemu często ze strony Polski.** Zapewnieniom premjera Bartla i ministra Zaleskiego o dążeniu Polski do zbliżenia z Niemcami **nie należy zbytnio ufać,** mimo, że zapewnienia te zostały w Niemczech przyjęte przychylnie. Po słowach powinny nastąpić czyny, których niema Polska twierdzi, że Niemcy wojnę celną przegrały. **Tymczasem rzecz ma się odwrotnie(?)** Poprawa sytuacji gospodarczej w Polsce jest tylko chwilową. Kryzys gospodarczy, wywołany wypadkami majowemi w Polsce, **wybuchnie dopiero w zimie(!).** Polski eksport do Niemiec znacznie się zmniejszył w ostatnim roku i to jest dowodem, że Polska wojnę celną przegrała, a nie Niemcy. Polsce powinno zależeć na zawarciu traktatu z Niemcami, więcej aniżeli Niemcom, gdyż taki dowód zaufania Niemiec, kich sfer gospodarczych do Polski nie pozostałby bez dodatniego wpływu na akcję kredytową Anglji i Ameryki dla Polski. **Droga do funta i dolara wiedzie zawsze przez Berlin(?).**

(Jest to oczywiście artykuł, mający znaczenie tylko taktyczne. ale taki głos nie ułatwia rokowań. Przyp. red.)

Sowiety na wulkanie

Telegramy z Moskwy donoszą, że w poniedziałek dnia 2 bm. **GPU rozpoczęło akcję represyjną wobec opozycji na szerszą skalę.** Represje objęły **przedewszystkiem koła wojskowe,** które oddawna już podejrzewane były o utrzymywanie kontaktu z Trockim i jego zwolennikami. Wielkie rozmiary przybrały **aresztowania w wydziale politycznym armji, gdzie aresztowano przeszło 100 instruktorów politycznych** i kilkunastu czerwonych oficerów zawodowych. Aresztowania objęły nawet **żołnierzy moskiewskiej załogi** armji czerwonej, przyczem dwa pułki krasnoarmiejskie otrzymały rozkaz wymaszerowania **z Moskwy do Smoleńska.** Jeden oddział w liczbie 130 ludzi został rozbrojony i ozatem według wskazówek agentów GPU rozsianych po różnych pułkach, aresztowano kilkadziesięciu żołnierzy. Również trzy grupy słuchaczów Wyższej Szkoły Wojskowej w Moskwie zostały rozbrojone.

Dalej **aresztowania objęły urząd telegrafu, radjo-stację, fabryki przemysłu wojennego** w Moskwie i okolicach, oraz kilkunastu urzędników moskiewskiej **centrali kolejowej.**

Na Chodynce ustawiono **sześć samochodów pancernych** w obawie wybuchu zbrojnego oporu opozycji.

Równocześnie z prowincji nadchodzą wiadomości, że **GPU w szeregu miast urządziła aresztowanie podejrzanych o współudział w opozycji.**

Wedle doniesień rosyjskich pism emigracyjnych z Moskwy. tamtejszy **państwowy urząd polityczny dokonał rewizji w mieszkaniu komisarza ludowego dla handlu, Kamieniewa.**

Moskwa, 5 sierpnia (AW). Donoszą tu z Leningradu, że **faktycznym dyktatorem miasta** jest w tej chwili zastępca komisarza ludowego do spraw wojskowych **Bubnow.** Niestosowanie na szerszą skalę represyj przez Bubnowa wywołało w kołach rządowych **wyraźną konsternację.** Po mieście krążą pogłoski **o porozumieniu Bubnowa z Zinowiewem.**

Ostra deklaracja opozycji

Moskwa, 5 sierpnia (AW). Wczoraj obradowało plenum Wcika. **Niespodzianką było zjawienie się przedstawicieli opozycji, którzy złożyli deklarację, zredagowaną w bardzo ostrym tonie.** Przywódca najbardziej prawicowej opozycji, **Miedwieniew,** nadesłał list, określający stanowisko Wcika. List ten nie przedostał się do prasy.

Pisząc o wczorajszej konferencji »Izwiestja« widzą zarówno w deklaracjach lewicowej opozycji, jak i grupy Miedwiedowa, bezceremonjalne **wypowiedzenie wojny kierującym kołom partji komunistycznej.** Dziennik zapowiada, że wobec załamania się prób dojścia do porozumienia z opozycją drogą ugody, **kierownictwo Politbiura zmuszone będzie rozprawić się z opozycją innemi metodami.**

Przygotowanie robotników do zbrojnego wystąpienia

Masowe aresztowania w Moskwie. — Panika wśród urzędników sowieckich

Moskwa, 5 sierpnia (AW). Noc wczorajsza przeszła **pod znakiem wzrastającej nerwowości i masowych aresztowań oraz rewizji.** Według pogłosek, znaleziono obfity materjał obciążający licznych działaczy robotniczych, związanych z prawicową grupą Miedwiediewa. W ciągu dnia wczorajszego dokonywano **dalszych aresztowań wśród przedstawicieli związków zawodowych. Jednocześnie masowe aresztowania przeprowadzane są wśród robotników** Głuchowskiej Manufaktury i Oriechowo Zujewie. Mienżyński oświadczył, że **aresztowani oskarżeni są o przygotowywania zbrojnego wystąpienia robotniczego przeciwko panującemu porządkowi rzeczy.** Wiadomości te wywołały w tym stopniu **panikę wśród wyższych urzędników sowieckich,** że w ciągu dnia dały się zauważyć **masowe wyjazdy z Moskwy.** Zaszły wypadki aresztowania wyjeżdżających już w kolejach za Moskwą.

Garnizon Leningradu po stronie opozycji

Moskwa, 5 sierpnia (AW). Położenie w Leningradzie jest w dalszym ciągu **w wysokim stopniu naprężone.** Na zebraniu miejscowych przywódców komunistycznych Bubow wystąpił z dłuższym referatem o ostatnim konflikcie wewnętrznym partji. Wystąpienie to było umiarkowane, dzięki czemu zebranie odbyło się spokojnie. W sferach opozycji leningradzkiej wystąpienie Bubowa uważają **za objaw słabości wpływów kierunku rządzącego, gdyż garnizon Leningradu w 3/4 stoi po stronie opozycji.**

Pogłoska o buncie marynarzy w Kronsztadzie

Moskwa, 5 sierpnia (AW). Donoszą z Leningradu, iż **komunikacja z Kronsztadem jest od dwóch dni przerwana.** Wśród zwolenników kierunku rządowego panuje z tego powodu **niezwykłe zdenerwowanie. Pogłoski o buncie marynarzy kronsztadzkich.** - którzy mają już za sobą tradycję opozycyjną, nie przestają elektryzować ludności.

Udaremniony zamach na Stalina

(Telegram iskrowy „Nowej Reformy").

Berlin, 5 sierpnia. Donoszą tu z Moskwy: Policja tutejsza uwięziła trzech osobników, **którzy zamierzali wykonać zamach na Stalina.**

Aresztowanie Zinowjewa

Zinowjew, zapomniał radykalną akcję przeciw sowietom

Moskwa, 5 sierpnia (AW). W wielkich ilościach krąży po mieście druga odezwa, wydana przez Zinowiewa do robotników i włościan Rosji. W odezwie tej Zinowiew uważa, iż przyszedł nareszcie czas wygnania z partji elementów, na które składają się **wywłoki kupiectwa, biurokracji i oportunistycznych dyplomatów. Zinowiew zapowiada akcję przeciw Politbiuru,** przyczem nie wyłącza **stosowania bardziej radykalnych niż dotąd środków.**

W związku z pojawieniem się tej odezwy **zarządzone zostało aresztowanie Zinowiewa.** — Fakt ten nie został dotąd opublikowany przez prasę.

Warunkowe zawieszenie wykonania kary

II.

Przeciw uchwałom takim przysługuje prawo zażalenia do wyższej instancji w ciągu 8 dni, a zażalenie na korzyść oskarżonego odracza wykonanie kary.

Orzeczenie o warunkowem zawieszeniu wykonania kary zamieszczone w wyroku I. instancji ulega zaskarżeniu na korzyść i niekorzyść oskarżonego tylko w trybie odwołania.

Sąd uwiadamia o uprawomocnieniu orzeczenia skazującego i warunkowo zawieszającego wykonanie kary skazanego ustnie lub pisemnie z pouczeniem, iż okres zawieszenia kary liczy się od dnia zawiadomienia skazanego o uprawomocnieniu się orzeczenia.

Tak warunkowe zawieszenie wykonania kary, umieszcza się w karcie karnej skazanego.

Jeśli sąd w ciągu 3-ch miesięcy po upływie okresu zawieszenia kary nie zarządzi jej wykonania, tak kara jak i kary dodatkowe i skutki zasądzenia są darowane, jedynie tylko konfiskata może być wykonana i później jeżeli leży w interesie publicznym.

Jeżeli jednak najpóźniej w powyższym 3-ch miesięcznym okresie wdrożone zostało przeciw skazanemu postępowanie karne z powodu przestępstwa popełnionego w czasie zawieszenia kary, kara darowaną dopiero będzie wówczas, jeżeli sąd nie zarządzi jej wykonania w ciągu 3-ch miesięcy po prawomocnem ukończeniu postępowania karnego o to przestępstwo.

Wykonanie zawieszonej kary zarządza sąd, jeżeli skazany w okresie zawieszenia popełnił zbrodnię, umyślny występek, albo przekroczenie kradzieży, sprzeniewierzenia, oszustwa lub uczestnictwa w kradzieży lub w sprzeniewierzeniu, oraz jeżeli skazany w tym okresie popełni takiesamo przestępstwo jak to, za które został skazany i co do którego zawieszono wykonanie kary.

Również zarządza sąd wykonanie zawieszonej kary, jeżeli się okaże, że karę warunkowo zawieszono, co do takiej osoby, lub takiego czynu, co do których ustawa wyklucza możliwość zawieszenia.

Jeżeli skazany nie zastosuje się do polecenia sądu, aby wyrównał szkodę, albo jeżeli skazany będzie później bezwarunkowo zasądzony z powodu czynu, popełnionego przed rozpoczęciem okresu zawieszenia kary, może sąd zarządzić natychmiast wykonanie kary.

Ustawa powyższa ma zastosowanie na wniosek, lub z urzędu także w tych wypadkach, w których wykonanie orzeczonej już kary, nie zostało jeszcze rozpoczęte. Wniosek odracza wykonanie kary, a sąd orzeka w tym wypadku, uchwalą o warunkowem zawieszeniu kary, po wysłuchaniu skazanego i oskarżyciela publicznego.

Przepisy ustawy powyżej przedstawionej, znane są z wielu obowiązujących ustawodawstw. Wpływ ich na poprawę przestępcy jest podwójny; z jednej bowiem strony, przestępca, dla uniknięcia otrzymanej już kary, strzegł się będzie od popełnienia nowych czynów karygodnych, z drugiej zaś strony, drobny nieraz przestępca, przez dobrodziejstwo tej ustawy, zwolniony zostaje z pobytu w więzieniu, i wpływu demoralizującego ciężkich przestępców, mającego tak zgubne następstwa.

Można się więc spodziewać, że ustawa ta wydatnie wpłynie na zmniejszenie się przestępczości.

Dr R. Rosenthal.

Ze sportu

POLONIA ZDOBYŁA MISTRZOSTWO STOLICY

W dniu 4 b. m. odbyła się w Warszawie decydująca 28-minutowa dogrywka w piłce nożnej o zdobycie tytułu mistrza piłkarskiego Warszawy, poprzedni bowiem mecz zakończył się wynikiem nierozstrzygniętym 5:5. Dogrywkę wygrała Polonia, uzyskując jedną bramkę ze strzału Ałaszewskiego tak, iż ogólny wynik zawodów decydujących o mistrzostwie stolicy opiewa 6:5 na korzyść Polonji. Sędziował dr Lustgarten z Krakowa.

REKORDOWA ILOŚĆ ZAWODNIKÓW MARSZU KADRÓWKI

Do dnia 2 sierpnia zgłoszono do udziału w Marszu Kadrówki 57 drużyn, czyli 741 zawodników. Dotychczas żadna impreza w Polsce nie zgromadziła tak wielkiej ilości zawodników na starcie.

Ilość zgłoszonych nagród dla zwycięzców w Marszu Kadrówki przekroczyła już 100, jednakże w dalszym ciągu napływają nowe nagrody. I tak w Krakowie ofiarował nagrodę p. wojewoda Darowski, gen. Wróblewski DOK. Nr V, prezydjum miasta Krakowa (13 złotych żetonów), „Ilustrowany Kurjer Codzienny" (piękny puhar srebrny), Redakcja „Czasu", „Naprzodu" i wiele innych. Między innemi, dowiadujemy się, że oprócz nagrody dla drużyny zwycięskiej imieniem p. Prezydenta Rzeczypospolitej. Adjutantura Generalna przygotowuje dla 13 zwycięzców 1-szej drużyny 13 srebrnych zegarków.

POLSKIE LEKKOATLETKI NA MISTRZOSTWACH KOBIECYCH W GOETEBORGU.

W dniach 27—29 b. m., odbędą się w Goeteborgu II igrzyska kobiece, w których będzie również i polska reprezentacja. Dotychczas zgłosiły udział Anglja 25 zawodniczek, Francja Czechosłowacja i Jugosławja po 15, Japonja 1 zawodniczkę, Polska zaś 10, ale liczba ich, z powodu wysokich kosztów wyjazdu do Szwecji będzie zredukowaną. Z Krakowa mają szanse wyjazdu lekkoatleci pp. Łonka i Jasna z Cracovii. O udziale ich definitywnym zadecydują wyniki, jakie uzyskają one na polskich mistrzostwach lekkoatletycznych kobiet, które odbędą się w bieżącym tygodniu w Warszawie. Ponadto spodziewany jest przyjazd zawodniczek Szwecji, Włoch, Belgji, Łotwy i Estonji. Niemki nie wezmą udziału w tych igrzyskach.

ZWYCIĘSTWO ESPAGNOLU NAD URUGWAJEM.

Znakomita drużyna hiszpańska bawiła na tournée po Brazylji i Urugwaju, z szeregiem pięknych wyników. Do największych sukcesów należy zaliczyć zwycięstwo Espagnolu 1:0 nad mistrzem Urugwaju, National, z Montewideo. W drużynie Nationalu grał cały szereg olimpijczyków, a mianowicie: Mazzali, Urdinaran, Andrade, Zibechi, Cea, Romano, oraz jednoręki Castro. Najlepszym graczem Espagnolu był słynny bramkarz Zamora, którego po każdym meczu, musiała bronić policja, przed zbyt natarczywemi hołdami rozentuzjazmowanej publiczności.

KOŃCOWE ROZGRYWKI O PUHAR DAWISA

W końcu sierpnia odbędzie się finałowa rozgrywka tenisowa, pomiędzy zwycięzcami obu grup, Francją i Japonją. Ostateczny finał odbędzie się w dniu 9 września w Finlandji pomiędzy zeszłorocznym zwycięzcą (USA) i zwycięzcą meczu Francja—Japonja.

MIĘDZYNARODOWE ZAWODY PIŁKARSKIE SZWECJI.

Tegoroczny sezon międzypaństwowych meczów piłkarskich Szwecji, naogół przedstawia się bardzo niejednostajnie, o ile idzie o ich końcowe wyniki. Ostatnio mamy do zaznaczenia również dość dziwne rezultaty, jakie osiągnęła reprezentacja Szwecji na swojem tournée po krajach bałtyckich. I tak Szwedzi ulegli niespodzianie Łotwie 4:1, pokonali za to Estonję 7:1, a ostatnio wygrali z Finlandją 3:2. Rezultaty te jednak nie przekonywują dobitnie nikogo o sile szwedzkiej reprezentacji, jak wiadomo bowiem, Szwedzi przeciw tym państwom wystawiają nie najlepszą jednostkę, ale drugi, lub trzeci „garnitur".

KOLARSKIE MISTRZOSTWA NA SZOSIE I ZA MOTORAMI.

W Turynie odbył się bieg szosowy na 187 kilometrów o mistrzostwo kolarskie świata dla amatorów, zwycięzcą został Francuz **Dayen**, w czasie 6 godzin 55 min., co wynosi przeszło 30.5 klm na godzinę. Dalsze miejsca zajęli: Merviel (Francja), Polano (Włochy), Bohrer (Szwajcarja), Grandi (Włochy), George (Francja).

Pozatem odbyły się półfinały o mistrzostwo świata dla zawodowców na 100 klm, za prowadzeniem motorów. Do finału weszli z pierwszego przedbiegu Linart (Belgja) 1:25:20 i Breau, zaś z drugiego przedbiegu Ganay 124:04 i Suter (Szwajcarja).

ZUZANNA LENGLEN ZAWODOWĄ TENNISISTKĄ.

Ostatnie częste wizyty sportowców europejskich w Ameryce, spowodowały, iż niejedna gwiazda sportowa wyjeżdża za ocean w pogoni za dolarami. Obecnie dowiadujemy się, że mistrzyni świata w tennisie, Zuzanna Lenglen podpisała już kontrakt z jednym z amerykańskich menagerów, w myśl którego zobowiązała się za sumę 100.000 dolarów rozegrać cały szereg meczy tennisowych w ciągu czteromiesięcznego tournée w Ameryce. Rezultatem tego jest, iż Lenglen stała się zawodową tennisistką i będzie mogła stawać do turniejów tylko z zawodowymi graczami. Podróż swą do Ameryki rozpocznie Lenglen jeszcze w grudniu b. r.

Kredyty dla rękodzieła

Z inicjatywy krajowego Związku Izb i Stowarzyszeń rękodzielniczo przemysłowych w Krakowie, wszystkie Izby rękodzielnicze, reprezentujące stan rękodzielniczy Górnego Śląska, Małopolski, Pomorza i Poznańskiego, wysłały wspólną delegację do władz centralnych w Warszawie. W delegacji wzięli także udział reprezentanci Centralnego Towarzystwa rzemieślniczego w Warszawie, jako przedstawiciele rękodzielników b. Kongresówki. Delegacja, prowadzona przez posła p. Mianowskiego, oraz prezesa krajowego Związku p. Kosobudzkiego, została przyjęta na audjencji u p. prezydenta ministrów, oraz u pp. ministrów przemysłu i handlu oraz skarbu, w końcu także u generalnego dyrektora P. K. O.

Delegacja przedstawiła krytyczny stan naszego rękodzieła i w związku z tem domagała się przyznania rękodziełu kredytów oraz uwzględnienia słusznych postulatów w dziedzinie opodatkowania.

Tak p. prezydent ministrów, jak i pp. ministrowie, oraz gen. dyrektor P. K. O. przyjęli delegację nader przychylnie i życzliwie, przyrzekli też opiekę i poparcie stanu rękodzielniczego, który dotąd nie doznawał poparcia. Po odbytych konferencjach, przyznał rząd, początkowy narazie kredyt w wysokości 2 miljonów złotych i natychmiast z udziałem delegacji odbył konferencję w dyrekcji P. K. O. nad rozdziałem tego kredytu. Ustalono, że Poznańskie wraz z Górnym Śląskiem uzyska z tej kwoty sumę 400.000 zł., Mazowsze, wraz z ziemiami wschodniemi kwotę 1 miljon zł., zaś Małopolska kwotę 600.000 zł. Rząd postanowił stopniowo kredyt ten rozszerzyć do kwoty kilkunastu miljonów złotych.

Pożyczek będzie udzielało P. K. O. za pośrednictwem spółdzielni kredytowych, mających swą siedzibę w województwach. W tym celu, mają być na Mazowszu tworzone instytucje, w Małopolsce mają być wyzyskane już istniejące spółdzielnie kredytowe, zaś w Poznańskiem, na Pomorzu i Górnym Śląsku użyte być mają odnośne Spółki Zarobkowe, będące pod patronatem ks. Adamskiego.

Równocześnie przy P. K. O. zawiązał się z inicjatywy rządu komitet, mający na celu stałą doradę w sprawach kredytów rękodzielniczych. Do komitetu tego weszli prezes krajowego Związku Izb rękodzielniczo-przemysłowych w Krakowie p. Piotr Kosobudzki, prezes Izby rzemieślniczej we Lwowie p. Pammer, syndyk Izby rzemieślniczej w Poznaniu p. Juszczak, prezes Izby rzemieślniczej w Katowicach p. Sobota i dyrektor Centralnego Towarzystwa rzemieślniczego p. Cwierdziński.

Delegacja odniosła także poważny sukces odnośnie do podniesionych postulatów w sprawach podatkowych. P. minister skarbu zarządził natychmiastową konferencję z referentami, spisano szczegółowo podniesione przez delegatów dezyderaty i następnie p. minister przyrzekł w najkrótszym czasie przepisy dotyczących ustaw zrewidować, uwzględniając zarzuty stanu rękodzielniczego.

Doznała też bardzo życzliwego przyjęcia delegacja u szefa wydziału przemysłowego w ministerstwie przemysłu i handlu p. Hauszylda, który przyrzekł, że stale będzie czuwał nad spełnieniem podniesionych życzeń delegacji.

Projekty rządu o spożyciu i eksporcie zboża

Z Warszawy donoszą: Ministerstwo spraw wewnętrznych wypracowało dla Komitetu ekonomicznego ministrów wnioski, regulujące i określające linje wytyczne na przyszłość. Wnioski te idą w tym kierunku, że uważają za wskazane zwiększenie eksportu pszenicy za granicę i ograniczenie jej spożycia w kraju. Na spożycie wewnętrzne przeznaczone jest przedewszystkiem żyto. Eksport żyta będzie następował tylko po stwierdzeniu posiadania nadwyżki ponad spożycie krajowe. W razie wzrostu cen żyta ponad granice, określone przez Komitet ekonomiczny, nastąpi wprowadzenie opłat wywozowych w celu przeciwdziałania podwyżce ceny, ponad zdolność nabywczą konsumentów krajowych.

W celu zmniejszenia spożycia pszenicy w kraju, ograniczony zostanie przemiał mąki pszennej nisko procentowej (przemiał 50 % dozwolony byłby tylko dla dzieci i chorych).

W celu zwiększenia eksportu żyta, miałby zostać wydany zakaz przemiału żyta poniżej 70 %. Sprawa spożycia mąki o wyższym przemiale, to jest ciemniejszej, łączy się bezpośrednio ze sprawą wypieku chleba.

Podniesienie stanu piekarstwa przez budowę piekarń mechanicznych w miastach i centrach przemysłowych uznają wnioski ministerstwa spraw wewnętrznych za jeden z punktów programu rządu. Budowa piekarni wiąże się również ze sprawą zwalczania bezrobocia. Państwowe instytucje kredytowe, t. j. Bank Gospodarstwa Krajowego i Państwowy Bank Rolny, mają jeszcze w okresie roku 1926 przeznaczyć długoterminowe kredyty na budowę piekarń mechanicznych w wysokości 10 miljonów złotych, względnie dać gwarancję na uzyskanie kredytów zagranicznych na ten cel. Ministerstwo spraw wewnętrznych, jako władza nadzorcza samorządu, zaleciłoby właściwym związkom komunalnym włączenie budowy piekarń mechanicznych do swojego programu inwestycyjnego.

Ministerstwo spraw wewnętrznych zaleci ma zarządom gmin miejskich, by włączyły do swoich planów inwestycyjnych budowę i urządzenie rzeźni, chłodni i targowic. Część kredytów, które państwo przeznacza na ruch budowlany, ma być zużytą na te właśnie inwestycje, które są związane z polityką aprowizacyjną.

Wiadomości przemysłowe i handlowe

PODATKI W SIERPNIU. Ministerjum skarbu przypomina, że w sierpniu b. r. przypadają terminy płatności następujących ważniejszych podatków bezpośrednich.

1) Podatek przemysłowy — wpłaty miesięczne od obrotu osiągniętego w lipcu b. r. — do 15 sier- [illegible] sierpnia zaliczka za II kwartał b. r.;

2) podatek od nieruchomości miejskich i niektórych wiejskich za II kwartał roku 1926 — do 31 sierpnia b. r.;

3) podatek majątkowy od płatników, których jedyne źródło utrzymania stanowi nieruchomość miejska lub wiejska;

4) podatek dochodowy od uposażeń służbowych emerytur i t. d. w ciągu 7 dni po dokonaniu potrącenia.

Nadto płatne są podatki, na które płatnicy otrzymali nakazy płatnicze z terminem płatności w sierpniu b. r.

Dodać należy, że od zaległości, wpłaconych w miesiącu sierpniu nie będzie pobierany 10-procentowy dodatek nadzwyczajny.

DOCHODY MONOPOLU TYTONIOWEGO W lipcu b. r. dochód z monopolu tytoniowego, wpłacony do Kas skarbowych, wyniósł 28 miljonów zł. Cyfra ta nietylko jest najwyższa, jaką dotąd monopol tytoniowy osiągnął, ale zarazem przewyższa znacznie wszystkie wyniki miesięczne dotychczasowej gospodarki, podnosząc ogólny dochód tegoroczny w ciągu 7 miesięcy do 142 miljonów zł, co wobec 200 miljonów preliminowanego dochodu całorocznego, daje prawie 22 proc. nadwyżki (gdyż wedle preliminarza dochód 7-miesięczny przewidywano tylko na 117 miljonów) i pozwala spodziewać się, że ogólny dochód w całym roku 1926 nie będzie niższy od 250 miljonów zł.

Koniec lipca b. r. zamyka zarazem dwuletni okres istnienia pełnego monopolu tytoniowego, w dniu bowiem 1 sierpnia 1924 r. zlikwidowano i wykupiono przez państwo wszystkie fabryki prywatne. W roku ostatnim, poprzedzającym tę likwidację (t. j. od 1 sierpnia 1923 do 31 lipca 1924 r.) łączne dochody skarbu państwa z monopolu tytoniowego i z opłat akcyzowych od wyrobów fabryk prywatnych wyniosły 82.7 miljonów zł. W pierwszym roku po wprowadzeniu monopolu pełnego (sierpień 1924—lipiec 1925) dochody państwa z tego źródła osiągnęły 168.5 miljonów zł, w drugim zaś (sierpień 1925—lipiec 1926) doszły do 222.1 miljonów złotych.

Z TARGÓW NAWOZÓW SZTUCZNYCH. Na rynku tym głównie obrót wekslowy, gotówki mało ponieważ odbiorcy otrzymali półroczne i dłuższe kredyty. Niektóre gatunki już żużle sprowadza się z zagranicy, co wymaga prócz opłaty drogiego frachtu, wyłożenia jeszcze sporej części gotówki. Inne gatunki jak superfosfaty, azotniak, kainit, wapno rolnicze i t. d. dostarczają Chorzów pokrewne im fabryki.

EKSPORT POLSKIEGO WĘGLA W LIPCU. Według informacyj z min. kolei eksport węgla z Polski w lipcu w stosunku do ub. miesiąca, wykazuje dalszą znaczną poprawę. Przez 7 portów Polski przewieziono 373.301 tonn. Z liczby tej przypada na Gdańsk 267.931 tonn, na Gdynię 35 tysięcy 351, Tczew 32.059, Toruń 11.333, Kapuściska 21.137, Solec 4.310 i Świecie 1.381. W porównaniu z czerwcem nadwyżka eksportu w lipcu wynosiła 636.842 tonn. O ilości węgla, wywiezionego drogą lądową i przez porty niemieckie, niema dotychczas szczegółowych danych. Z prowizorycznych obliczeń wynika, że ogółem eksport w lipcu wynosił 1,750.000 tonn

Jeżeli ogólne konjunktury nie ulegną zmianie, to eksport węgla w ciągu bieżącego miesiąca wzrośnie jeszcze bardziej, a to dlatego, że w ostatnim czasie utworzono trzy nowe drogi wywozowe, a mianowicie przez Odrę do Szczecina, przez Zachacie do Rosji i przez Zemgalę do Rygi.

Z RYNKU CHEMIKALJÓW. W ostatnich tygodniach ruch na rynku chemikaljów znacznie się zwiększył. Przemysł włókienniczy i garbarski poczynił bowiem większe zamówienia w dziale chemikaljów pomocniczych, przemysł węglowy poczynił zamówienia w dziale materjałów wybuchowych do rozsadzania w kopalniach. Prócz tego zakupywało ziemiaństwo nawozy sztuczne. Konkurencja zagraniczna niewielka. Tylko niektóre gatunki nieprodukowane w kraju, a dla produkcji n. p. w przemyśle włókienniczym niezbędnie potrzebne, sprowadzane są z zagranicy.

TARGI WIEDEŃSKIE. Izba przemysłowa i handlowa w Krakowie zawiadamia interesentów że w czasie od 3—12 września b. r. odbędą się jesienne Targi w Wiedniu. Wszelkich bliższych informacyj zasięgnąć można w biurze Izby (ul. Długa 1).

EKSPORT WYROBÓW BAWEŁNIANYCH. Mimo t. zw. międzysezonowego okresu w ciągu ostatniej dekady w ruchu eksportowym łódzkiego przemysłu włókienniczego nastąpiło znaczne ożywienie. Największe transporty są obecnie eksportowane do Węgier, gdzie wskutek stosowania bojkotu wyrobów czeskich — otworzył się rynek na łódzką przędzę. Następnie dość znaczne transporty tkaniny bawełnianej wysłał związek eksporterów przemysłu włókienniczego do Rumunji. Nieznaczny transport wysłano do Chin: są to towary, zakupione przez wysłannika domu handlowego „Polish Chinnese Trade Cooperation" w Szanghaju p. Bizańskiego.

SPRAWA ROKOWAŃ HANDLOWYCH POLSKO SOWIECKICH. Przed kilku dniami ukazała się w warszawskiej prasie wiadomość, że są już na ukończeniu prace przygotowawcze do konferencji handlowej polsko-sowieckiej i że z początkiem jesieni należy się spodziewać rozpoczęcia rokowań handlowych między Polską a Rosją. Jak się dowiaduje nasz korespondent warszawski z miarodajnego źródła, wiadomość powyższa jest przedwczesną.

HANDEL AMERYKI Z SOWIETAMI. Członek Izby gmin Alfred Nox, zamieścił w „Timesie" artykuł poświęcony stosunkom handlowym z Rosją. Wykazuje on, że Stany Zjednoczone, konsekwentnie odmawiając uznania rządu sowieckiego, robią znacznie większe obroty z Moskwą, aniżeli z Anglją która zawarła układ z bolszewikami w nadziei znalezienia tą bezpośrednią drogą pracy dla swoich bezrobotnych. Cyfrowo sytuacja przedstawia się w sposób następujący: w okresie 1921—[illegible] ogólną sumę 42.991 tys. funtów sz., przywieziono zaś za 65.167 tys. funtów. W ciągu tychże 5-ciu lat import towarów amerykańskich do Sowietów przedstawia wartość 164.896 tys. dolarów, eksport zaś tylko 25.182 tys. dolarów.

GIEŁDA KRAKOWSKA

z dnia 4 sierpnia 1926 r.

Akcje:

Polskie Towarzystwo Handlowe	0·21
Córka	13·00
Siersza Górnicza	3·10
Nafta Polska	0·34
Elektrownia	23·00
Chodorów	93·50
Chybie	5·95

GIEŁDA WARSZAWSKA

z dnia 4 sierpnia 1926 r.

Akcje:

Bank Dyskontowy	7·20
Bank Handlowy Warszawski	2·75
Bank Polski	79·50—77·75—77·82
Bank Zachodni	1·20
Czersk	0·42
Częstocice	1·15
Cosławice	1·80
Cukier	2·70—2·72
Firley	0·38
Łazy	0·17—0·18
Węgiel	65·00—63·00—64·50
Nobel	2·80—3·00—2·98
Fitzner i Gamper	2·00
Lilpop	2·85—2·88
Modrzejów	3·25—3·30—3·25
Norblin	1·00
Ostrowieckie	6·00—6·10—6·07
Parowozy	0·25—0·26—0·25
Pocisk	0·80
Rudzki	1·17—1·21
Starachowice	1·69—1·76
Żyrardów	9·60—9·00
Borkowscy	0·75
Haberbusch	7·40—7·50
Spirytus	1·75
Michałów	0·27—0·25

Odpowiedzialny redaktor:
MICHAŁ KONOPIŃSKI.

Czcionkami Drukarni Literackiej w Krakowie, ulica Jagiellońska L. 10, pod zarządem Stanisława Ziemlańskiego.